

"UKRAINIAN LABOR NEWS"

Printed and published tri-weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Fritchard Avenue and McGregor Street in the City of Winnipeg, Manitoba.

Subscription per year \$4.00

Telephone: 51 465

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"

газета для робочого людю — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видав. Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, інкорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Укр. Роб. Домі, на розі вулиць Фрічард і Макгрегор, у Вінніпегу, Ман.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cnr. Fritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

Непоміщені в газеті рукописи не звертаються, хіба що дописувач вразимо зазначить, що бажає звороту свого рукопису на случай його непомищення та зауважить почтовий стемпел на його переслаку.

ВЕЛИКА ЗЛУКА КАПІТАЛУ.

Телеграма з Торонто з 9. червня доносить про злуку чотирох великих капіталістичних компаній, що рижуть худобу. Тими компаніями є: The Harris Abattoir Co., Limited; Gunns, Limited; The Canadian Packing Co., Limited; Wm. Davies Company, Inc.

Чотири компанії, вартості десять мільйонів доларів, злучилися разом — чому? Для побилення зисків тої індустрії, яку вони провадять. Так кажуть вони самі. А яка їх індустрія? Різні. Вони скуповують в продуцентів сирівці, обробляють їх і постачають на ринок. Який сирівець набувають вони для своєї індустрії? Худоба, вівці, свині, дріб, яйця. Хто той сирівець продукує? Фармери.

Отже для визиску фармерів в першу чергу злучилися ці три великі самі по собі капіталістичні компанії.

Однак фармери, це тільки найголовніше джерело їх зисків, але не одинокі. В різних цих компаній працюють тисячі робітників, прая яких також дає цим капіталістам зиски. Значить, злучилися вони також для більшого визиску й робітників.

Тай це це не все. Капіталісти збувають свій товар уже в обробленій формі — кому? Споживачеві. Значить і споживач, міський мешканець, також є джерелом зиску цих капіталістів, і проти него вони також злучилися.

Поки ці компанії існували з поодинокими, вони мусили конкурувати одна з другою. Їхні агенти примушені були підвищувати фармерам ціну на худобу один перед другим.

При збутові мяса компанії, конкуруючи між собою, мусили постачати краший товар і за меншу ціну. Злучившись разом в одну компанію, вони усунули конкуренцію з поміж себе. Вони будуть мати вільну руку у визначуванню (в знижуванні) ціни на фармерські продукти, як також у відхищенню ціни на свої товари. Одночасно вони встановлюють одну заробітну платню робітникам у своїй індустрії, а багатьох робітників винищують з роботи.

Коли підчас війни був великий попит на мясо, то набудовано в Канаді різні. Тих різнів тепер забагато для канадської продукції худоби. Злучивши всі їх разом, капіталісти частину їх цінок замкнучи, пустивши повним ходом найвідповідніші. Збивши до купи свій капітал та побилявши зиски, вони збільшать продукцію не коштом поширення індустрії та побилення в ній числа робітників, але коштом механізації, кращого устаткування, коштом раціоналізації виробництва.

Значить — злукою чотирох компаній у одну капіталісти одночасно б'ють на три фронти: на фармерів і робітників, продуцентів своїх товарів, і на консументів, споживачів цих товарів.

А вороги працюючих, різні підпанки, агенти-наймити цих компаній тимчасом всюди кричать, що робітник і фармер є ворог один другому. Кричать тому, щоб робітники і фармери не брали собі прикладу з капіталістів та не лучилися разом. А ми кажемо, що ця злука капіталістів повинна це раз показати робітникам і фармерам, що коли вони хочуть боротися з визиском, то мусять разом лучитися для цієї боротьби так само, як капіталісти лучаться для більшого визиску.

ВБИВСТВО РАДЯНСЬКОГО ПРЕДСТАВНИКА У ВАРШАВІ.

Як тільки почалася явна кампанія міжнародних капіталістів проти Радянського Союзу, як почалися наїзди на радянські представництва в Пекіні й Лондоні, одночасно почала підносити голову розторожена, виметена мітлою революції з радянської землі — білогвардійщина. Вона кинулася завзято знову вислугуватися міжнародним імперіалістам, предкалати її свої здібності, закладати її до збройної інтервенції.

Повлазавши з темних нор, з душних роспусних кавярень пропивших офіцери, "дипломати" і як гієни, що почули пахло, почали підмухувати тліючу іскру, щоб запалити пожежу світової війни.

Пекін, Лондон, а за ними — Варшава. Білогвардійський студент вбив радянського повноважного представника у Варшаві, П. Воейкова. Вбив на залізничному дворі, коли Воейков еийшов до потягу, в якому їхав з Лондону до Москви радянський представник, Розенгольц.

Коли міжнародним імперіалістам треба було кинути народи в чотиродітню кроваву різню, то вони в 1914 році улаштували вбивство австрійського архикнязя Фердинанда в Сараєві. Вбивство в Сараєві не було головною причиною світової війни. Війна наростала ще за кілька літ до сараєвського вистрілу. Два великі капіталістичні октопуси влялися своїми щупальцями один до одного в горло й треба було тільки одного гострого сигналу, щоб вони замінили їх дванадцять-шелевими гарматами, тріляйними газами, субмаринами, літаками та ними точили людську кров чотири роки.

Нині міжнародні імперіалісти, недивлячись на противенства між собою, яких чотириродітня війна не заглядила, тримаються разом бодай поверхово. А це тому, що на шестій частині земної кулі народилася нова сила, сила з новим суспільним ладом, який грозить заглодою системі визиску й насильства.

Тому замість воювати між собою за Китай, як в 1904 — 1905 рр., міжнародні імперіалісти йдуть в Китаю спільно проти китайського народу та годять між собою всі реакційні сили в Китаю. Озброюючись для дальших війн за колонії, за "сфери впливів", вони хотять перше спробувати силу своєї

зброї у війні проти тої сили, гаслом якої є: воля для всіх працюючих й визискуваних та для всіх колоніальних народів.

Самі капіталісти не осмілюються збройно нападати на ту силу. Не осмілюються тому, що бояться працюючих мас власних країн. Вони стараються всякими провокаціями допровадити до того, щоб Радянський Союз розпочав перший війну. Вистріл монархіста у Варшаві є якраз одним з тих визовів. Але Радянський Союз хоче мира. Він десятки разів засвідчив це своєю холоднокровністю на всі провокаційні випадки імперіалістів, він, домагаючись сатисфакції від польського уряду за вбивство Воейкова, не піддається й на цю останню провокацію.

ЯК БУРЖУАЗНІ ДИПЛОМАТИ ПРИСТОСОВУЮТЬСЯ.

Видатним буржуазним дипломатом у Франції тепер є міністер закордонних справ, Бріян. Без него не обійдеться майже ані один уряд Франції. Він вже шість разів з дев'ять був прем'єром, то іншими міністрами, а найбільше він є фаховець по закордонним справам. Він і в "соціалістичному" кабінеті і в коаліційному і в реакційному. І всюди він свій. Ось як описує його Е. Д., паризький кореспондент "Пролетарської Правди":

"Хто такий Бріян? Він наперед — тільки промовець. Рідко знайде людину, що буда-б здіна так, як він, впливати на слухачів. Не через те, щоб стиль його пррмови був знаменитий. Коли після блискучого виступу Бріяна в парламенті ви прочитаєте його промову в стенограмі, ви мимоволі дивуетесь, як це такі вбогі змістом і формою фрази могли зробити на вас таке таке враження. Бо цілий талант Бріяна в його голосі та жесті."

— Я пристосовуюсь — сказав Бріян, коли вперше прийшов до влади, коли він повинен був заспокоїти буржуазію, налякану його "соціалістичними минулими".

Три роки тому одна з найбільших паризьких газет переводила анкету між політичними діячами і Бріян знову відповів:

— Я придивляюсь до подій та пристосовуюсь.

Ось в тім великий секрет престижу цього визначного буржуазного діяча. Він розповідає парламенту тільки ті ричи, що парламентові бажано чути. Додайте до цього роботу в кулуарах і за лаштунками, на яку Бріян великий майстер. Ніхто краще за нього не знає

слабих — делікатно кажучи, сторін того чи іншого посла і ніхто краще за него не грає на цих слабих сторонах". На звичайній мові ці "слабі сторони" завжди тягнуть за собою або міністерський портфель, або якусь посаду для того чи іншого послового приятеля.

Противенства не хвилюють Бріяна. Жорес колись закинув йому хамелеонство. Бріян спокійно відповів: "Політика — це справа опортунізму".

Для Бріяна, як і для цілої республіки богом є "більшість" парламенту. Задля цієї "більшости" Бріян завтра оборонитиме закон, проти якого вчора виступав для іншої "більшости".

Політичні погляди? Бріян додержував усіх можливих поглядів за свого життя. Він був анархістом, соціал-революціонером, просто соціалістом, буржуазним консерватором. Тепер він нібито радикал-соціаліст, а завтра хто й зна, чим він буде.

Він пристосовується... Його єдина вітха — влада. Цю владу він не раз втрачав, але не раз знов знаходив і знайде, поки буде цей режим. Бо він... пристосовується.

В 1909 році він відділив церкву від держави. Тепер він — приятель папського нунція (посла) й приготував конкордат (угоду з папою в церковних справах). Він пристосовується. Але що він зробив для країни?

Нічого, крім того, що "пристосовувався". Разом з ним "пристосовувався" режим. І тим відрочував свій кінець.

І доки цей режим не впаде, житимуть і будуть героями Бріяни.

Бо вони "пристосовуються".

АВСТРІЙСЬКІ СОЦІЯЛ-ДЕМОКРАТИ ПЕРЕДАЛИ ЗБРОЮ ФАШІСТАМ.

Віденська комуністична газета "Роте Фане" приносить цікаві ревіляції про тайну передачу австрійському фашистському уряду зброї з віденського арсеналу, яка мала місце пізніми ночами в днях 17, 18 і 19. травня н. р. Ця передача наступила на основі тайного договору між соціалістичними членами австрійського уряду — О. Бавером і Ю. Дойтшом з одної сторони, а фашистськими членами уряду й фашистськими організаціями в Австрії з другої сторони. На основі цього договору обі сторони зобов'язалися заховати цю передачу в якнайбільшій тайні перед австрійськими працюючими масами, бо-ж звідна рич, що ця зброя в руках австрійських фашистів має бути звернена тільки проти австрійського робітництва.

Та не замовчала цієї справи віденська газета "Роте Фане", яка, здемаскувавши чорну зраду австрійського робітництва його соціалістичними провідниками і соціалістичною пресою "Абенд" і "Арбайтер Цайтунг", що рівнож ко справу замовчали, закликає австрійське робітництво до як найрішучішого протесту проти цього замаху на життя робітників і до встановлення слідчої комісії, зложеної з робітників, яка мала-би ці злочинні махінації з віденським арсеналом прослідити й напнятувати.

Як загально відомо, після розвалу австрійської монархії Габсбургів в світовій війні контролю над всіми австрійськими фабриками зброї, а тимсамим і над найбільшим арсеналом цієї зброї в Відні передали антантська комісія. Всю зброю, яка остала ще в цім арсеналі — а було її немало, союзний уряд Австрії (Бундштуц) мав видати цій антантській комісії. Однак справа передачі цієї зброї затягувалась аж по сьогоднішній день, а весь час стергла цього арсеналу австрійська союзна міліція.

Від часу заключення мирного договору австрійський уряд змінився. Перший республіканський уряд, зложеної в більшости з австрійських соціалістів, зробив з часом місце клерикально-фашистському уряду Сайля, в склад якого як меншість входить лише кількох соціалістів, а між ними звисні соціалістичні провідники О. Бавер і Ю. Дойтш, які — мовляв — заступають в уряді інтереси австрійського робітництва.

Як вони ці робітничі інтереси заступають, про це свідчить найкраще ця справа з арсеналом.

Замість антантської комісії всю зброю з арсеналу забрали потайки серед ночі австрійські фашистські організації і захоували їх в приватних будинках. Але згоду на це дали попередньо соціалістичні члени уряду — О. Бавер і компанія, бо

без їхньої згоди австрійський фашистський провідник Вогупен не посмів-би був цього зробити.

Ще й соціалістичний пресі накладається як найстрогішувочанку. Коли-ж комуністичний орган "Роте Фане" викриває цю зраду і намічений злочин проти австрійського пролетаріату, тоді соціалістична преса "Абенд" і "Арбайтер Цайтунг" — круть-верть, — але не знаходять ніякого іншого оправдання на цю змову і визов комуністичного органу називає "денунціцією" австрійського уряду перед антантською комісією. Але і тут брехня далеко не зайшла, бо "Роте Фане" дає докази, що антантська комісія не тільки знала про цей тайний договір і передачу зброї з арсеналу австрійськими фашистами, але навіть дала свою також потай-

ну згоду!

Кому-ж і проти кого може ця зброя служити? Очевидно рич — тільки проти пролетаріату Австрії, щоб він, коли Габсбурги заступають до брам Відня, не спробували прогнати їх на чотири вітри.

А Габсбурги вже стукають не тільки до Будапешту, а й до Відня й то за згодою західно-європейських імперіалістів — Чемберлейна і компанії.

І в такий критичний для австрійського пролетаріату час його соціалістичні провідники в Відні торгують з австрійськими фашистами життям і кровю австрійського пролетаріату і видають потайно зброю фашистам, щоб часом пролетаріат австрійський про це не дізнався!

І як-же це назвати? Хай читачі самі на це відповідять.

I. K.

РАДЯНСЬКА ІНТЕЛІГЕНЦІЯ.

Стаття А. Луначарського про становище інтелігенції в різні періоди боротьби працюючих за владу.

(Докінчення.)

II.

Пристосовуючись до вимог буржуазії, чимала частина інтелігенції по всіх країнах (як це було в царській Росії) становить невідому її частину. Вона висуває з своїх лав краших ідеологів буржуазії, здебільшого ліберальних, але іноді навіть і реакційного типу. Повторюємо: обуржуазнена інтелігенція здебільшого є прихильниця прогресу, але прогресу повільного, обережного, в рамках приватної власності. У царській Росії найсильніша була течія ліберальна, скерована до обмеження самодержавства, іноді й до повалення його, але це все не сягло далі бажання "європеїзувати" Росію.

Матеріально бідніші шари інтелігенції більше схилилися до радикалізму. Оскільки в Росії, наприклад, повалення самодержавства було до певної міри засоби поліпшити становище середньої і дрібної інтелігенції, остільки боротьба з самодержавством займала почесне місце в думках і вчинках цієї інтелігенції. Бажаючі мати спільника в цій боротьбі, інтелігенція йшла на зустріч селянству й робітництву. Та бувши своєю суттю далекою від справжніх інтересів селян і робітників, вона, свідомо, чи несвідомо вбачала в них знаряддя тієї самої європеїзації. Інтелігенція здалося, що європеїзованою Росією керуватиме саме вона, як носій народньої свідомості, сумління, як провідник культури то-що.

На цьому ґрунті буржуазнена напівсоціалістична інтелігенція (кадети, трудовики, ес-ери) легко погодилася між собою.

Через Лютьнев революцію 1917 року усього цього більоку (куди охоче потім пішли й справжні представники буржуазії) зявились великі надії на утворення дуже сприятливих обставин для інтелігенції. Тимчасово (років так може на 100) збиралися залити економічний гегемон буржуазію, а політичне й культурне керівництво зосередити саме в руках інтелігенції. Через це, коли настала Жовтнева революція з її неясними для інтелігенції перспективами й з новим диктатором — пролетаріатом, інтелігенція стала почувати себе скривдженою, їй здалося, що в неї з рук вирвали перемогу. До того-ж вона була певна, що жилаві руки, які вирвали цю перемогу, занепають революцію, зруйнують нашу країну то-що. Звіділь — лютий саботаж пролетарської диктатури і з боку верхніх та середніх верств інтелігенції та її ідеологів. Дещо й з-поміж інтелігентського пролетаріату пристало до табору ворогів революції.

Однак, дальший успіх Жовтневої революції, зміщення радянської влади, перемога на фронтах громадянської війни, відбудування господарства, успішне поступування шляхом соціалістичного будівництва, — усе це спонукувало де далі більше переходити на бік про-

летаріату. Серед масової інтелігенції (вчителі, агрономи, ветеринари, лікарі, що практикували серед маси, фельдшері, всякі дрібні службовці) утворилося міцне й широке об'єднання навколо Рад. У середній інтелігенції сталась помітна зміна. Коли одні приймали революцію неохоче чи виправдували таке приймання відомою смішною доктриною, що сходила до бажання використати більшовиків, як зручне знаряддя відновити єдину Росію, а потім привітати відродження буржуазії, то другі шире, обмірковували історичні події, і, іноді, де з чим не згодувались, ближче й ближче ставали до самого будівництва.

Оскільки тут говориться про право участі в самім підняванні і загальній організації господарного, культурного процесу в ролі справжніх попутників, фахівців, радників та виконавців ціляв соціалістичного будівництва, остільки з кращими елементами договорились лекше. Ніхто не збирається ставитися до них, як до якихось наймитів, урядовців, навпаки — пролетаріат вітає кожного інтелігента, хто вміє скласти свій хист, своє знання й свою роботу в загальне будівництво.

III.

Крім інтелігенції, що лишилась нам, як спадщина від старого ладу, ми утворюємо тепер свою власну інтелігенцію, де найбільшу вагу має робітництво й селянство та їхні діти.

Соціальний добір при вступі до технікумів та вищих шкіл, утворення робфаків, — усе це є частина плану пролетаріації шкіл, де набуває знання й уміння та утворюється сама наша майбутня інтелігенція. Сюди-ж слід включити й піклування уряду про те, щоб як найскорше утворити інтелігенцію для країв культурно відсталих, де її майже чи зовсім нема.

Нова інтелігенція зовсім не повинна дивитися на себе, як на привілейовану групу. Наше пролетарське студентство повинно виховуватися у шільнім звязку з пролетаріатом та трудящою масою. Те нове, чим визначатиметься наша інтелігенція, буде в тому, що вона своєю класовою свідомістю не відірветься від низів, не зробиться міщанською, дрібно-буржуазною, а буде командним складом нашої трудової армії — не в розумінні чиновницького командування згори, а в розумінні самовідданої організації роботи й згоди своїм прикладом показати, як треба працювати, боротися, а то й жертвувати собою.

На шляху до того, щоб утворити таку інтелігенцію, є багато перешкод. Ми їх поволі перемагаємо. Ми по-разу даємо краще підготовлену людсь для вищих шкіл, ми по-троху поліпшуємо побут нашого студентства, методи, за якими викладають їм відповідні знання й уміння, методи їхньої практичної роботи; поволі усуваємо останні непорозу-

СКАЛКИ РАДІО-ЖИТТЯ

Мій приятель живе в осередку американської цивілізації й користує її досягненнями аж до доту, привязаного до "пайпи сікку" включно.

Як людина не самолюбива, що пам'ятає й про ближніх своїх, пише він листа до дому (його дома на Радянській Україні), а в тому листі хвалиться ще й тому:

— Маю у хаті радіо... Таку машинку... на вірзечі телефоную... Може ви чули дещо про телефон... до машинки і від неї йдуть дроти. На кінець дроту є два наушники. Коли надінеш ці наушники через голову на уха, то чуєш, як десь грають, співають, промовляють. Не жу собі на постелі, як бик, і слухаю службу божу.

— Це й називається, радіо. Я дуже радію з того радіо... Жаль, що не можу пояснити вам, як його зробити. Та ще й клопоти, у вас нема там пайпи, ні сікку...

Через півтора місяця мій приятель отримав з дому листа, а в нему пишуть:

— У нас ні радіо на уха, ні уха на радіо не настроюються, у нас просто слухають та й годі. Ввєра з цілою родиною були ми в селянському будинку. Слухали промову Калініна на Весесюному Зїзді Рад. Ми часто ходимо слухати, коли промовляє в Москві Бухарін, Сталін, або в Харкові Петровський, Чубар. Слухаємо, як грає оркестра в Москві, або в Києві. Варшаву часами ловимо — але вона дуже хрипить. Слухаємо громадою і за півтори тисячі кілометрів чуємо.

Не давно вичитав в "У.Р. В.", що в Мінську та Києві просто на вулицях луде слухають, як в Москві промовляє Бухарін або Сталін, чи Ворошилов. Слухують тамошні державні опери.

В Парижі, Варшаві, Букарешті теж слухають, що говорять в Москві.

А переглядаючи радянські журнали, бачу фотографію мугутньої радіостанції ім. Комінтерну в Москві.

Бачу сам і оце вам показую: МОГУТНЯ РАДІОСТАНЦІЯ ІМ. КОМІНТЕРНУ В МОСКВІ.

Ця станція збудована з радянського матеріалу, радянськими робітниками. Працювати почала вона 18. березня 1927 р. і є одною з найсильніших радіостанцій в Європі.

Польська Партія Соціалістична оголосила відозву до католицької людности, в якій заявляє про свою "свєдність релігійного почуття" і що "релігійної практичної роботи; поволі усуваємо останні непорозу-

Куркуленко.